

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۱۱ مهر ۱۴۰۵ - ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸
سال بیست‌وهشتم - شماره ۷۷۱۰ - ۱۲ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سر مقاله
غلامرضا صادقیان | سردبیر

رؤیاهای فراموش‌شده از جنگ دوازده‌روزه تاکنون!

پیش از جنگ دوازده‌روزه آماده‌بودم در مقاله‌ای شرح مستوفایی دهم از نیاز مطبوعات به تغییراتی در شیوه‌ی نگارش به‌ویژه آنچه به آن «ی اضافه» گفته می‌شود که با نیم‌فاصله پس از کلمات ختم‌شده به «ه» می‌آید و برخی به اشتباه به آن همزه‌ی مقصوره می‌گویند. سپس می‌خواستم این داستان را وصل کنم به خاطرات استاد محمود مختاریان (خدا عمرش را طولانی کند) از زمانی که ۶۰ سال پیش در کیهان کارش جمع‌آوری حروف سریبی حروف چین‌ها بوده است تا خاطرات همین‌حالا که استاد میرز سواد رسانه و گرافیک و صفحه‌آرایی کشور است، و باین خاطرات نشان دهم چرا نگارش مطبوعات در مسیر تاریخی خود- زیر سلطه‌ی حروف سریبی و چاپ بی‌کیفیت- این «ی» را و تشدید و کسره و فتحه را حذف کرد. باز بگویم «غیرمنصرف مقصور» کدام است و «غیرمنصرف ممدود» کدام و الف‌مقصوره و الف‌ممدوده را چگونه باید تایپ کرد. باز شرح دهم چرا روزنامه‌نگاران هنگام نوشتن «و» زحمت به خود نمی‌دهند که با انگشت کوچک دست راست کلید «shift» و «و» را همزمان بگیرند تا «رؤیا» را «رویا» ننویسند و «د» را نیز همزمان بگیرند تا «تأکید» را «تاکید» ننویسند، ولی جنگ شروع شد و ما ماندیم و تیتراها و مقالات جنگی و نشد که نشد.

مسئله، مسئله‌ی فرهنگ است. حیات اندیشگانی ما در گرو نگرستن به مسائل زبان و فکر و هنر است. باید هر کسی که می‌نویسد بداند که چرا فرهنگستان زبان در سال ۹۴ دوباره نظرش را از «ی» اضافه برگرداند و ابلاغ کرد: «برای کلمات مختم به های غیرملفوظ، در حالت مضایف، از علامت " استفاده می‌شود: خانه من، نامه او. این علامت کوتاه‌شده "می" است.» و چرا اگر این بای اضافه را (چه به صورت کوتاه‌شده یا همان شکل اضافه) و فتحه و کسره را در جای خود ننویسیم، کار خواندن را سخت می‌کنیم. ولی جنگ شد و نشد که نشد. باز می‌خواستم توضیح دهم در نوشته‌های صغیر و کبیر می‌بینم که واحیر تا و اسفا از این که گویی مفهومی به نام «نیم‌فاصله» و ارزش آن برای نگارش درست به گوش ایشان از استاد دانشگاه تا نویسندگان قدیمی روزنامه‌ها و به‌ویژه قدیمی‌های خارج از روزنامه نخورده است. سده‌ها است که می‌نویسند و نمی‌دانند که علامت سجاوندی از نقطه، ویرگول، پرانتز، کروشه، دونقطه تا باقی آنها به آخرین حرف کلمه‌ی پیشین می‌چسبد و از کلمه‌ی پسین «یک» فاصله (space) می‌گیرد. و باز خاطره بگویم که مر حوم حسین شایان‌فر در کیهان دهه‌ی هشتاد عذر بنده‌خدایی را که مقاله‌ی تحلیلی می‌نوشت خواست، چون ویراستاران به او گزارش داده بودند این نویسنده گویی علامت سجاوندی را مانند ارزن روی نوشته می‌پاشد هیچ علامتی سر جای خود نیست. و مر حوم به من گفت کسی که یاد نگرفته است علامت را چگونه و کجا استفاده کند، نباید بنویسد!

باز می‌خواستم خاطره بگویم که استاد حسین صفار هرندی در دهه‌ی ۹۰ در زمانی که وزیر ارشاد بود، در فرصتی در اسانسور وزارت‌تخنه با نااحتی نسخه‌ای از مطبوعه‌ای را که من سردبیر آن بودم، مقابل چشمانم گرفت و حسابی شاکي شد! چرا! چون برخلاف اصول گرافیک صفحه‌آرایی که تیتراهای طولانی باید به شکل هرمی یا هرم وارونه یا پلکانی باشد، یکی از تیتراهای یک خطی هم عرض پهنای ستون خبر شده بود! آقای وزیر این را گناهی نابخشودنی برای من و بی‌توجهی‌ام به آن امر مهم می‌دانست! هرندی قبل از وزارت سردبیر کیهان بود، در زمانی که کیهان را محفل استادان و پدران روزنامه‌نگاری نوین می‌دانستند ولی این آقای هرندی بود که گاهی ابرادانی در اصول روزنامه‌نگاری، فتوژورنالیسم و گرافیک از ما می‌گرفت که حتی در دانشکده‌های این رشته، استادان کمتر به آن می‌نگرند. تا اینجای نوشته را چهارشنبه هشتم مهر نوشتم ولی در انتشار آن تردید داشتم، که مبدا کسی بگوید اینها مسائل مهم نیست و سلاقی شخصی افراد است و هنوز جنگ تمام نشده است! تا در کمال حیرت از «همزمانی»، روز بعد حاج‌آقای قرآنتی در اجلاس نماز از رهبر شهید خاطر‌مای گفت که وقتی آقای قرآنتی «عدی عدوک» را «اعدا عدوک» نوشته‌اند، رهبر شهید تذکر داده‌اند که اعدی را باید با الف‌مقصوره نوشت نه الف‌ممدوده! پس مصمم شدم این نوشته را کامل و منتشر کنم!

باز می‌خواستم بگویم به دوستان نویسنده تأکید فراوان کرده‌ام که جای «» (علامت مفعول‌ی واسطه) بلافاصله پس از مفعول یادر نزدیک‌ترین جای پس از مفعول است و به کاربردن آن پس از فعل، خطای آشکاری است و دوستان این را سخت‌گیری می‌دانستند! تا اینکه در شبکه ۴ تلویزیون یک استاد ادبیات فارسی نزدیک یک‌ربع ساعت همین موضوع را تبیین می‌کرد و چنان از قصور و غفلت نویسندگان در بردن «ر» به بعد از فعل، آتش به جانش افکند بود که گویی سعدی علیه‌الرحمه یک‌بار دیگر وفات یافته بود! باز بگویم آقای شریعتمداری در دهه‌ی هشتاد نقل کرد که آقا (رهبر شهید) به او تذکر داده‌اند که چرا «ر» در نوشته‌های شما بعد از فعل می‌آید و باید آن را زودتر ابعاد مفعول استفاده کنی! باز می‌خواستم بگویم نویسندگان غیر حرفه‌ای می‌پندارند اعتبار قلم به جملات طولانی است و هر چه جملات تر بهتر! گاهی نوشته‌هایی به دستمان می‌رسد که ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه را بدون نقطه نوشته‌اند. ولی جنگ نگذاشت که نگذاشت!

خافلگیری‌های فناورانه برای دشمن داریم

سرلشکر مصطفی ایزدی، جانشین فرمانده کل سپاه: نیروهای مسلح، در عرصه‌های زمینی، هوایی، پدافند هوایی و دریایی «خیزش بلندی» داشته‌اند و از انواع فناوری‌ها استفاده می‌کنند که برخی از آنها مورد استفاده قرار گرفته و برخی دیگر نیز در آینده مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت

| صفحه ۲ |

پیام رهبر معظم انقلاب به سی‌وسومین اجلاس سراسری نماز

نماز پشتوانه جهاد و فتح و ظفر در مبارزه امروز ملت است

قرائتی: حس پرسشگری را در آینده‌سازان تقویت کنید

تقویت حس پرسشگری در

آینده‌سازان و رفع شبهات

و تحکیم عقاید آنان از لوازم تعلیم

و تربیت اسلامی است. هم

در مسجد و هم در مدرسه به

پرسش‌های کودکان و نوجوانان با

منطق روشن و رسا پاسخ داده شود.

امام جماعت مدرسه باید با

رعایت اصول روانشناسی، ارتباط

صمیمانه با دانش‌آموزان برقرار

کند. سازماندهی امور اقامه نماز در

مدارس را می‌توان به دانش‌آموزان

و پدران و مادران آنان واگذار کرد

تا بین خانواده‌ها و فرزندان آنان

نوعی رقابت سازنده برای میزبانی از

نمازگزاران در مدارس ایجاد شود

صفحه ۳

طلاهای سرنوشت‌ساز

● شیوا انوروزی | خبرنگار گروه ورزشی

■ قهرمانی‌های کشتی فرنگی، آزاد و تکواندو دل مردم و ورزش کشورمان را شاد کرد. علیرضا عبدولی، امیرحسین زارع، محمد نخودی و سانیا کریمی چهار طلایی کشورمان در سیزدهمین روز بازی‌های آسیایی ناگويا بودند | صفحه ۹

زاکانی: مملکت

خروس جنگی نمی‌خواهد

■ شهردار تهران: همه وظیفه داریم برای حل مسائل کشور به دولت کمک کنیم؛ امروز نه وقت رقابت انتخاباتی است و نه مملکت به خروس جنگی نیاز دارد. اولویت اول جنگ است و امروز مهم‌ترین میدان مبارزه با امریکا، حل مشکلات مردم و کم کردن فشار از زندگی آنهاست | صفحه ۲

مراسم عقده‌مان در جوار شهید حججی نوید یک زندگی خاص را می‌داد

● علیرضا محمدی | دبیر گروه ایتار و مقاومت

گفت‌وگوی «جوان» با همسر مهندس شهید
سجاد باقری از شهدای جنگ تحمیلی ۴۰روزه | صفحه ۵

پوتین: جهان

تاب‌آوری ملت ایران را

می‌ستاید

■ رئیس‌جمهور روسیه: تمام دنیا وقایع جاری را به‌دقت دنبال می‌کند و شجاعت، دلاوری و تاب‌آوری ملت ایران و همچنین برخورداری از ذخیره‌ای غنی از استعدادهای برجسته در بدنه اجرایی دولت، نیروهای مسلح و سپاه پاسداران را که شامل افرادی آماده‌فداکاری در راه مردم خود هستند، تحسین می‌کند | صفحه ۱۱